

Netwerk Vitale Landbouw en Voeding

Nieuwsbulletin 2011 - nr. 1

Beste lezer, voor u ligt het eerste nieuwsbulletin van het nieuwe jaar. Na een relatief stille winterperiode hopen we u met dit nummer te bedelven onder een bloemenpracht van ideeën, verslagen en aankondigingen, gelijk de bloemenpracht die nu in veel tuinen de kop op steekt. Een goed begin van een vruchtbaar jaar. Veel leesplezier gewenst!

Inhoud

NVLV nieuws	1
Nieuws van deelnetwerken, leden & partners	4
Andere interessante zaken (nieuws van buiten het netwerk)	9
Agenda	18

NVLV nieuws

Bericht van het bestuur

Namens het bestuur van het Netwerk Vitale Landbouw en Voeding wensen wij u een wat verlaat, maar niet minder welgemeend, vruchtbaar en inspirerend 2011.

Terugkijkend op 2010 hebben we weer een mooi jaar gehad, met veel activiteiten met als hoogtepunt de goed bezochte themadag op 6 oktober "Landbouw in de 21e eeuw: van schaarste naar natuurlijke overvloed". Zie verderop in deze nieuwsbrief voor een uitgebreid verslag.

In 2011 zijn we alweer goed begonnen op de BioVak, waar we veel oude contacten mochten begroeten en nieuwe aanknopen.

Hierbij willen we ook alvast de volgende themadag aankondigen, die samen met de Vereniging tot Behoud van Boer en Milieu (VBBM) op **12 april** gehouden gaat worden in Swifterband. Aansluitend zal een ALV plaatsvinden. Meer informatie volgt spoedig via de e-mail en op de website.

Maria Groot (secretaris) en Bessie Schadee (voorzitter).

Verslag ALV 5 augustus in Dalfsen

Op 5 augustus jl. werd in Dalfsen een Algemene Ledenvergadering gehouden van het NVLV. Ondanks een wat geringe opkomst was het een vruchtbaar vergadering. Op de agenda stonden o.a. het jaarverslag over 2009, de activiteiten van de deelnetwerken, de financiële stukken over 2008 en 2009, en het jaarplan voor 2010. Het verslag van de vergadering is nog te lezen via http://www.netwerkvlv.nl/downloads/NotulenALV_NVLV2010.pdf.

Themadag 'Landbouw in de 21^e eeuw': een korte terugblik en een vooruitblik op de toekomst

Op 6 oktober 2010 hebben we als Netwerk Vitale Landbouw en Voeding in de Vredehorst te Wageningen een themadag over onze visie op de landbouw van de toekomst georganiseerd.

De dag is opgezet in het kader van het afscheid van Jaap van Bruchem als wetenschappelijk medewerker en docent aan de Landbouw Universiteit Wageningen, in een laatste poging om de collega's en studenten aan de WUR te laten zien dat landbouw meer is dan modelmatige benaderingen en abstracties van de werkelijkheid. Dat het hoogste tijd is voor een meer complete benadering van biologische processen, waarin meer fijnstoffelijke benaderingen een volwaardige plaats hebben. De meer fijnstoffelijke benaderingen zijn nodig om een beter begrip te krijgen van de subtiele wisselwerkingen in het bodem-plant-dier systeem en voedselnetwerken.

We kijken terug op een naar ons idee geslaagde dag. Herman Wijffels bleek als dagvoorzitter als een vis in het water bij het schakelen tussen en integreren van rationele en meer fijnstoffelijke benaderingen van de werkelijkheid en ook heel duidelijk in zijn visie op landbouw in respect en begrip voor de natuur, waarmee de wereldbevolking zeker te voeden is.

De meeste sprekers waren afkomstig uit de "school" van Jaap van Bruchem. Jaap deed de aftrap met zijn visie op kwantum landbouw. De presentatie, in vorm van een interview door Theo van de Veer, zorgde voor voldoende aarding om Jaap's visie voor de aanwezigen panklaar te houden. Sjoerd Smits illustreerde in zijn presentatie het belang van een biologisch vitale bodem voor productie, plant en diergezondheid. Frank Verhoeven liet vervolgens zien hoe kringloop landbouw leidt tot een betere bodem, gezondere veestapel en hoger saldo.

Na de koffie toonde Joan Reijs dat uit onderzoeken van het Landbouw Economisch Instituut blijkt dat de duurzaam werkende bedrijven significant beter presteren en renderen dan de traditioneel werkende melkveehouderijen. Maar ook dat zelfs op de beter presenterende duurzame melkveehouderijen het met de huidige landbouwprijzen nauwelijks mogelijk is een modaal inkomen te genereren.

Kevin Machiels gaf een kijkje in de subtiele wereld van trilling en geluid en toonde voorbeelden hoe de groei van varkens en planten met muziek zijn te beïnvloeden. Ook dat er andere toonzettingen zijn, bijvoorbeeld Solfeggio frequenties, die helender werken dan de huidige octaafbenadering. Verwijzend naar Royal Raymond Rife en Lynn McTaggart wees Kevin erop dat heling mogelijk is door middel van specifieke frequenties en door middel van resonantie. En verwees naar nieuwe ontwikkelingen op dat gebied.

Henk en Wilma den Hartog-Van der Wolf vertelden hoe zij in de dagelijkse praktijk al zoekend tot een steeds geïntegreerde benadering van hun melkveehouderij zijn gekomen en daarbij het contact met de burger niet schuwen. Hoe zij daarbij actief zijn in educatieprogramma's voor leerlingen en volwassen burgers. Henk deelde zijn droom van de boerderij als super-organisme, waarop de dierhouderij verregaand wordt geïntegreerd en complementair wordt. Om zo werkenderwijs niet alleen topkwaliteit melk, vlees, eieren te produceren, maar ook organische meststoffen en landschapsonderhoud. Hierbij zetten varkens de runderstromest om tot compost en verwijderen de kippen de parasieten uit mest. De combinatie van mestsoorten en organische stof leidt weer tot een betere kwaliteit mest.

Tot slot rondsde Theo Mulder de presentaties af met een historisch overzicht van ontwikkelingen in de landbouw en hoe door verregaande industrialisering de landbouwproducten aan voedingsinhoud en gezondheid versterkende en onderhoudende waarde hebben verloren. Maar hij gaf ook de mogelijkheden aan om het tij te keren en hoe de landbouw weer echte levensmiddelen zou kunnen gaan produceren.

De dag werd afgesloten met een prikkelende paneldiscussie. De meeste aanwezigen waren enthousiast over de themadag. De oude PMOV-geest is weer eens goed uit de fles gekomen en leidde tot goede discussies en inspiratie voor verdere ontwikkeling en vervolg van het Netwerk Vitale Landbouw en Voeding.

Het zijn van een platform voor ontwikkelen, vormgeven en uitwerken van duurzamer vormen van landbouw en veehouderij. Met als doel de landbouw weer tot spil van de samenleving te maken als producent van levensmiddelen en een vitaliserende omgeving voor plant, dier en mens.

Door het organiseren van themadagen, maar ook door het organiseren van cursussen, presentaties op het gebied van bodembemesting, diervoeding, dierverzorging, homeopathie, kruidenkennis. En door het bundelen en vertegenwoordigen

van belangen van de leden ten aanzien van duurzamer vormen van bemesting en overschrijding van forfaitaire mestnormen en het daarbij behorend lobbywerk.

Natuurlijk zijn we hierbij ook afhankelijk van de activiteiten en input van de leden. Uiteindelijk wordt een Netwerk / Vereniging gemaakt door haar leden. Als de leden alleen achterover blijven zitten wachten, kun je niet veel activiteit en vuurwerk verwachten. Het is hierbij niet nodig om het altijd volledig met elkaar eens te zijn of direct op de juiste wijze te doen. Zoals bij alles geldt, wanneer zaken weloverwogen en vanuit wederzijds respect gebeuren, is het beter dat er af ten toe wat verkeerd gaat, dan dat er niets gebeurt uit angst om fouten te maken!

Reserveer alvast de **12^e april** en de **8^e oktober** voor de NVLV themadagen in 2011 in uw agenda. Het thema voor de 12^e april is "De bodem, uw ecologisch kapitaal" en zal van 09.45-15.00 uur plaatsvinden in De Hoeksteen te Swifterbant. De 8^e oktober heeft als thema "Bijen (insecten) en landbouwgif". De locatie voor deze themadag is nog niet bekend, maar we werken aan verschillende simultane workshops/presentaties: het zal nog moeilijk kiezen worden. Suggesties voor een centraal gelegen locatie met meerdere zalen zijn welkom.

Deze themadagen zult u niet willen missen. Houdt hiervoor de website en de nieuwsbrieven in de gaten.

Namens het bestuur van het Netwerk Vitale Landbouw en Voeding,
Roelf Havinga.

Overzicht publicaties en interviews n.a.v. de themadag op 6 oktober

Naar aanleiding van de themadag op 6 oktober verschenen in diverse media interessante artikelen en interviews. Hieronder een overzicht:

In het november nummer van Koebont, ledenblad van de Nederlandse Melkveehouders Vakbond (NMV), verscheen een redactioneel stuk over kringlooplandbouw: www.netwerkvlv.nl/downloads/Artikel_NMV_over_kringlooplandbouw.pdf.

In het oktober nummer van de Boerderij verscheen een interview met dagvoorzitter Herman Wijffels, gehouden tijdens de themadag, over de toekomst van de duurzame veehouderij in Nederland: www.netwerkvlv.nl/downloads/Boerderij_oktober_interview_Herman_Wijffels.pdf.

In het december nummer van Roodkoper, tijdschrift voor cultuur, religie en politiek, verscheen dit artikel over de toekomst van de Nederlandse landbouw: www.netwerkvlv.nl/downloads/Artikel_Roodkoper_Landbouw_in_de_21e_eeuw.pdf.

In het november nummer van Ekoland verscheen dit artikel van Frens Schuring over de themadag: www.netwerkvlv.nl/downloads/Ekoland_NVLV_bijeenkomst_6_oktober_2010.pdf.

Tot slot wijdde het KRO televisie programma Profiel in december nog een uitzending aan onze dagvoorzitter Herman Wijffels. De uitzending kan nog online bekeken worden via deze link: <http://profiel.kro.nl/seizoenen/2010/afleveringen/22-12-2010/>.

De inhoud van de presentatie van Theo Mulder op de themadag komt voor een groot deel terug in het artikel "De boer, de dokter van de toekomst". Dit artikel van Theo is te lezen via: www.netwerkvlv.nl/downloads/De_boer_de_dokter_van_de_toekomst_samen_met_de_verbruiker.pdf.

Via www.netwerkvlv.nl/index.asp?menu=0301&id=3&id=16 is nog de oorspronkelijke aankondiging van de themadag te bekijken, met links naar relevante artikelen, en (door op de namen in het programma te klikken) informatie over de verschillende sprekers en de inhoud van de presentaties.

Verslagen Acres USA 2010

Van 9 tot en met 11 december 2010 vond in Indianapolis in de Verenigde Staten de jaarlijkse bijeenkomst van Acres USA plaats. Vier leden van het NVLV (Piet Baars, Wil Braakman, Theo Mulder en Roelf Havinga) plus Jouke Hoekstra, een ecologische akkerbouwer, reisden gezamenlijk af naar de USA om deel te nemen aan dit congres.

Acres USA (www.acresusa.com) is in 1974 door Charles Walters opgericht als uitgeverij om te voorkomen dat specifieke kennis over ecologische landbouw zou verdwijnen, in de drang naar vernieuwing, industrialisatie en commercialisering van de landbouw in de breedste zin van het woord. Acres USA publiceert het maandblad Acres USA Magazine en boeken over ecologische landbouw en productie, verwerking en bereiding van levensmiddelen. De doelgroep bestaat uit boeren, burgers en adviseurs, die zich bewust zijn van het belang van gezondheid versterkend voedsel en de samenhang tussen bodem, plant, dier en mens, of zich daarin willen verdiepen. Rond Acres USA heeft zich een groep boeren en adviseurs gevormd die laten zien dat ecologische landbouw werkt, en dat geld kan worden verdiend met de productie van nutriëntrijke voeding. En dat dit leidt tot gezondere consumenten en economisch levensvatbare gemeenschappen op het platteland, maar ook in de steden.

Roelf Havinga (www.team-ecosys.nl) heeft een uitgebreid verslag gemaakt over de bijeenkomst en de verschillende presentaties. Dit verslag is te lezen op: www.netwerkvlv.nl/downloads/AcresUSA2010_Verslag_Roelf_Havinga.pdf.

Daarnaast schreef Wil Braakman (www.naturalbulbs.nl) ook een wat persoonlijker verslag over de bijeenkomst dat het lezen waard is: zie www.netwerkvlv.nl/downloads/Verslag_AcresUSA_Indianapolis_Wil_Braakman.pdf.

Nieuws van deelnetwerken, leden & partners

Activiteiten Café Gaudi in Bussum

In het maart en april organiseert Café Gaudi, een activiteit van NVLV lid Janneke Monshouwer, weer diverse interessante bijeenkomsten in Bussum. De aanvang van de bijeenkomsten is 20.00 (inloop vanaf 19.30), de entree is 15 euro. Locatie: Vernissage, Fortwerk IV (naast theater 't Spant), Dr Abraham Kuyperlaan 1A, in Bussum. Zie ook de website www.cafegaudi.nl.

Donderdag 3 maart: Michiel Rietveld - De Kunst van een goed Teeltplan + Sterren Kijken.

Michiel Rietveld (oprichter Kraaybeekerhof Driebergen) heeft veel biologisch dynamische boeren opgeleid en veel ervaring opgedaan. Deze bijeenkomst is bedoeld als inspirerende informatie voor IEDEREEN. Let op, dit is geen moestuincursus: Michiel Rietveld zal het grotere verband belichten, en de metaforische kant van een teeltplan, iets wat veel interessanter is dan het op papier, of droog opzetten van een teeltplan. Eind van de avond: Sterren kijken met Michiel. Een feest!

Donderdag 17 maart: Michiel Rietveld - Sterren-Avond-2: Zaaikalender + Sterren Kijken (groter verband).

Nadere kennismaking met de sterren en de planeten om ons heen vanuit het standpunt van onze eigen planeet Aarde, via een zgn. Opstelling. De werking van de hemellichamen om ons heen is ook van grote betekenis voor de BD land- & tuinbouw. Het werken met Sterrenkalender en Kosmos-agenda is hierop gebaseerd.

Donderdag 14 april: Hans Claessens - Voeding in deze Tijd.

Een presentatie met gesprek over het interessante boek van Dr. Gabriel Cousens: 'Spiritual Nutrition'. Unieke informatie voor iedereen. Zie ook www.amazon.com/Spiritual-Nutrition-Foundations-Awakening-Kundalini/dp/1556434995 voor een beschrijving en beoordelingen van dit boek.

Heart4Earth

Hallo leden van het Netwerk voor Vitale Landbouw en Voeding,

Hierbij wil ik u graag kennis laten maken met de nieuwe activiteiten waarmee ik bezig ben. Ik ben gaan samenwerken met Jolanda Vuyk en er is een nieuwe organisatie ontstaan: Heart4Earth. De naam zegt het al; een organisatie met hart voor de aarde en de mensen, die mensen wil helpen met bewustwording in het transformatieproces van de aarde. Inmiddels hebben we een website (www.heart4earth.nl), een nieuwsbrief en is het eerste event gehouden.

Op 27 en 28 oktober kwam Kiesha Crowther, ofwel Little Grandmother naar Nederland. Kiesha wordt over de hele wereld gevraagd om haar boodschap over de ontwikkelingen die op dit moment op de aarde plaatsvinden en de rol die wij hierin kunnen spelen te verspreiden. Vele filmpjes van haar zijn op You-Tube te vinden en maken je bewust van hetgeen er op dit moment gebeurt met onze wereld.

Hartelijke groet, José Hoogeveen, Heart4Earth.

Naschrift redactie: op de site van Heart4Earth is op www.heart4earth.com/nl/News_sept.25th_2010 een interview met 'Little Grandmother' te bekijken. De belangstelling voor de lezing in oktober was zeer groot, er is zelfs een extra lezing ingelast om meer mensen toegang te kunnen geven. In het eerste nummer van Happinez dit jaar, dat momenteel in de winkels ligt, staat een interview met Little Grandmother dat tijdens het Heart4Earth event werd gehouden.

Column Philip Gortemaker (Ware Natuur)

Deze nieuwsbrief staat vol met hoopvolle nieuwe initiatieven. Eckhard Tolle schreef in 2005 het boek Een nieuwe Aarde, dat een bestseller is geworden. Hierin roept hij op van individuele verlichting te streven naar verlichting van heel de Aarde. Stichting Ware Natuur heb ik in 2002 opgericht met het zelfde doel nadat ik in 1998 een plots diep inzicht kreeg dat verlichting niets speciaals of onbereikbaars is maar doodnormaal en heel aards. Het gaat om het verbinden van het hoogst spirituele met het diepste Aardse.

Nu, 12 tot zeven jaar later, heb ik o.a. met stichting Ware Natuur meerdere tuinprojecten en vele avonturen achter de rug. In het streven naar het toepassen van Non-dualiteit in het dagelijks leven wordt ik paradoxaal genoeg geconfronteerd met een extremer wordende dualiteit. Innerlijk, wanneer de laatste restjes ego gehechtheid fel in opstand komen maar ook in de buitenwereld.

Met het nieuwe kabinet wordt alle sociale en groene cohesie in Nederland onderuit geschouwd. De platte kroegentaal stroomt als een tsunami via Wilders de politiek binnen en wordt gretig overgenomen. Onschuldige mensen worden met veel gewelddadig bombarie opgepakt op verdenking van terrorisme op basis van verspreiding van angstverhalen. Multinationals vervullen Balkenende's droom van herleving van de VOC door miljoenen hectaren landbouwgrond op te kopen in arme landen waardoor de lokale bevolking haar voedsel niet meer kan verbouwen.....Zucht... waar moet dat heen?

Het lijkt allemaal zo hopeloos en dan begint die Gortemaker ook nog met zo'n piepklein Transition Town initiatiefje, dat hebben toch al in de jaren '70 gehad? Terug naar de natuur en lekker doemdenken met z'n allen?

Het grote verschil met toen is het spirituele aspect. In die tijd was je of politiek milieu activist of je ging naar de Maharishi en Baghwan en veroordeelde elkaar. Gelukkig hebben we daar van geleerd. Het was de grote transformatie van de wereld in haar kinderschoenen. Nu hebben spiritualiteit en maatschappelijke betrokkenheid elkaar gevonden in tal van nieuwe initiatieven. En voorlopig, 2012 of niet, zullen de kinderziekten er nog wel niet uit zijn.

Toch loopt alles precies zoals het moet, perfect in harmonie. Want zolang we alle angsten en weerstanden in onszelf nog niet onder ogen hebben gezien en verwerkt, zolang zal Wilders angstverhalen verspreiden en aan de macht proberen te komen. Hij is een perfecte spiegel voor ons. Pas als we de angst en xenofobie in onszelf hebben overwonnen zal Wilders'

rol als angstfigurant in Allah's goddelijk spel verdwijnen. Zullen Multinationals hun onverantwoordelijke omgang met Moeder Aarde en de mensheid van zelf moeten staken.

De oplossing voor alle wereldse problemen ligt in onszelf. Pas als we daar naar willen kijken en willen los laten zullen al die hoopvolle piepkleine initiatiefjes slagen. Zoals ik een econoom in een programma over Slow Food heb horen zeggen: Al die kleine initiatieven en kleinschalige biologische bedrijfjes zijn als een grote wolk van duizenden piepkleine mugjes die de gevaarlijke rinosceros de afgrond in zullen drijven.

En zo overwin jij je angsten en weerstanden, door telkens een piepklein stukje los te laten, op elke (buik)ademhaling. Elke bewuste ademhaling is als een mug. Het lijkt zo nutteloos en gewoontjes, ieder keer weer. Maar dat is nu juist verlichting!

All (inademing) Aaaaah (uitademing)

Deze column verscheen eerder in de nieuwsbrief van Ware Natuur. Kijk voor een volledig overzicht van alle nieuwsbrieven van Ware Natuur op www.warenatuur.nl/index.php?item=148#151.

Workshop ecologische moestuin bij Ware natuur

Zelf je groentes telen is populair. Het is lekkerder, gezonder en bespaart energie! Stichting Ware Natuur organiseert daarom een workshop ecologische moestuin op het landgoed AlGoed in het oeroude Twentse landbouw gebied.

Datum: **5 maart 2011**

Plaats: Landgoed AlGoed, Burg. Stroinkstaat 411 (Twekkelo), Enschede

Tijden: 10.00 – 16.00 uur

Docent: Philip Gortemaker

Kosten: € 50,- incl. lunch en hand out.

De cursus is voor beginners of mensen die meer uit hun moestuin willen halen. Behandeld worden o.a. de bodem, bemesting, compost maken, oude en exotische rassen, wisselteelt en teeltplan maken, kosmosagenda, biologische onkruid en ongedierte beheersing, plantengemeenschappen, permacultuur en makkelijke moestuin, gereedschap en juiste werkhouding.

Bij voldoende belangstelling kan een vervolg workshop georganiseerd worden waarin meerdere aspecten dieper worden uitgewerkt.

Informatie over kringlooplandbouw op website VBBM

Het Netwerk Vitale Landbouw en Voeding trekt al enkele jaren samen op met de Vereniging tot Behoud van Boer en Milieu (VBBM) om de kringlooplandbouw in Nederland te bevorderen. En met succes, sinds vorig jaar doen 29 boeren die zijn aangesloten bij het VBBM mee aan een praktijkproef, waarbij dierlijke mest bovengronds kan worden uitgereden. Als de proef succesvol verloopt, kunnen gecertificeerde kringloopboeren vanaf 2012 structureel een ontheffing krijgen voor het verplicht injecteren van mest. Meer over deze praktijkproef valt te lezen op de website van het VBBM: www.vbbm-kringloopboeren.nl/vbbm/4809/FreeTemp004/Praktijkproef.htm.

Het VBBM brengt sinds kort ook regelmatig een eigen nieuwsbrief uit, die voor iedereen online te lezen is via www.vbbm-kringloopboeren.nl/vbbm/4809/FreeTemp004/Nieuwsbrieven.htm. In deze nieuwsbrieven wordt o.a. teruggeblikt op het eerste jaar van de praktijkproef en staan interessante artikelen over de rol van koolstof in de bodem.

Onlangs verscheen ook een helder rapport van Alterra (Wageningen UR) over kringlooplandbouw en de borging van milieuresultaten. NVLV beroepslid Frank Verhoeven is één van de auteurs. Het rapport is te downloaden via www.vbbm-kringloopboeren.nl/vbbm/4809/FreeTemp004/pdf/rapport%20kringlooplandbouw20dec2010.pdf.

Voor wie dieper op de materie van ammoniak emissie reductie d.m.v. injecteren of bovengronds uitrijden wil ingaan, is het volgende artikel interessant dat geschreven werd door Paul Blokker, NVLV beroepslid en VBBM bestuurslid. Het verscheen afgelopen zomer in het tijdschrift SPIL: www.netwerkvlv.nl/downloads/Artikel_Paul_Blokker_in_SPIL.pdf.

Verslag Bokashi cursus door Ron Hofman (www.Bio-Ron.com)

Nadat we op 4 juli te weinig deelnemers hadden lukte het 4 september wel de bokashi cursus te organiseren en waren het ineens 10 deelnemers. Leuk was ook dat niet iedereen ook iets met paarden had. Zo was er ook iemand die het speciaal voor honden en andere vleeseters wilde gaan gebruiken en waren er mensen die een groentetuin hadden met vergeten groente.

Het was uiteraard weer een geslaagde dag bij de Heidevlinder in Wapserveen waar we met de Drentse oerbacterie (van lokaal voorkomende micro-organismen gemaakte EM) verschillende vormen van bokashi leerde maken.

Frodo en Piet raken steeds meer thuis in het overbrengen van wat nuttige informatie is voor ons paardenhouders. Van oorsprong hebben ze weinig met paarden en zijn ze tuinders van heel lekkere groenten en paddenstoelen. Wel hebben zij vroeger wat schapen gehad. Zo zie je maar weer dat alles met elkaar in verbinding staat en de biologische principes van gezonde gronden = gezonde planten = gezond voedsel universeel toepasbaar zijn.

We maakten o.a. bokashi van zemelen, gehakseld stro en dit keer ook van vers gras. Ook lieten Frodo en Piet zien hoe hij van paardenmest met wat gehakseld stro volgens zowel aerobe als anaerobe methoden in enkele weken mest omvormt tot een product wat je haast zo zou willen / kunnen eten, wanneer je niet zou weten wat het uitgangsmateriaal was. Uiteraard was deze bokashi bedoeld voor de bodem, het is maar om aan te geven hoe je middels bokashi maken in relatief korte tijd een heel mooi bemesting product kunt maken voor je weide.

We zouden er eens een onderzoek van moeten maken wat er dan met de wormeitjes gebeurt. Zelf ben ik ervan overtuigd dat in een dergelijk proces de celwand van het eitje wordt aangetast door de micro-organismen die leven van o.a. het creatine en andere eiwitachtige substanties welke onderdeel zijn van de beschermlaag van het wormeneitje.

Helaas ben ik de verschillende positieve reacties van de deelnemers kwijtgeraakt omdat er een computer crashte waar dit alles op stond. Samengevat was iedereen zeer tevreden en zijn de meesten thuis gelijk aan de slag gegaan om bokashi's als supplement voor de dieren en de tuin te gaan maken.

Uiteraard gaan we ook dit jaar weer een nieuwe cursus organiseren. Wie erbij wil zijn moet mij dat maar laten weten. Hoe eerder we een groepje mensen bij elkaar hebben, hoe eerder we de cursus weer zullen organiseren.

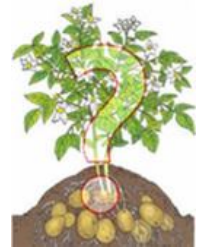
Bokashi zal over enkele jaren echt een begrip worden als je ziet wat je er allemaal mee kan doen.

Meer weten over de oerbacterie??? Zie: www.heidevlinder.nl/drentseoerbacterie.html.

Zie ook de informatie bij de workshop 'Drentse oerbacterie wordt Haagse oerbacterie' op de website van Gezonde Gronden in Den Haag: www.gezondegronden.nl/oerbacterie.htm.

Activiteiten Gezonde Gronden Den Haag

Ook begin dit jaar zijn er weer talloze activiteiten bij Gezonde Gronden in Den Haag. Kijk voor het volledige overzicht op www.gezondegronden.nl/agenda.htm. Een selectie:

Maandag 14 maart: Informatieavond over de Cursus Biologisch-Dynamisch tuinieren met Frans Romeijn

De laatste jaren ontstaat er een steeds sterker wordende behoefte onder mensen om iets te doen aan de scheiding tussen stad en land, tussen burger en boer. Deze cursus wil daar een bijdrage aan leveren, door te onderzoeken hoe we zelf met de BD methode in onze directe eigen omgeving de levenskrachten van de aarde en de natuur weer kunnen versterken. Zie: www.gezondegronden.nl/bdtuinieren2.htm.

Donderdag 17 maart: De omgekeerde economie - workshop met Barry Voeten

Deze workshop is de tweede in een serie van drie workshops, die Barry Voeten van Kleureneconomie (www.kleureneconomie.nl) zal aanbieden bij Gezonde Gronden. In de kleureneconomie draaien we de gangbare economische concepten 180° om: van verborgen naar transparant, van maximaal eigenbelang naar balans en van pijlpiljdenken naar cyclus-denken. De begrippen in de kleureneconomie zijn kinderlijk eenvoudig, maar het begrip ervan wordt nog tegengewerkt door automatismen in het denken. Zie: www.gezondegronden.nl/kleureneconomie2.htm.

Zaterdag 19 maart: Cursus Permacultuur in de Moestuin door Rob van Deursen

Deze dag start de basiscursus met Rob van Deursen van 6 zaterdagen waarin je leert de permacultuur principes en uitgangspunten voor ontwerp, aanleg en onderhoud van je 'eetbare' tuin toe te passen. Permacultuur betekent samenwerken met de natuur en de principes die daarin werkzaam zijn gebruiken om een duurzame tuin aan te leggen gericht op voedsel- en energieproductie. Zie: www.gezondegronden.nl/permacultuur25.htm.

Zaterdag 26 en zondag 27 maart: Workshop Permacultuur in de stad door Taco Blom

De stad kan veel betekenen voor de productie van ons voedsel. Zowel in als om de stad kunnen we met kleine stukjes tuin en balkon al veel betekenen en Permacultuur kan daar een goede rol in spelen. Maar als je het naar een hoger plan wilt tillen, wat biedt Permacultuur ons dan? En wat zijn de sociale, economische en ecologische aspecten. We kijken o.a. naar mogelijkheden als CSA's (Community Supported Agriculture) of zoals ze in Nederland ook wel genoemd worden, Pergola Associaties. Zie: www.gezondegronden.nl/permacultuur23.htm.

Tenzij anders vermeld, vinden alle activiteiten plaats bij Gezonde Gronden op de Weimarstraat 23 in Den Haag.

Wichelroede Wandelingen met Wiel in Wageningen

Itaka Intuïtieve Ontwikkeling (www.itaka.nl) organiseert op aanvraag wichelroede wandelingen door Wiel in de Ommuurde Tuin in Wageningen.

Wiel is enthousiast wichelroedeloper en geeft zijn kennis graag door, met hart en ziel. Onderdelen van de wandeling zijn:

- Ontvangst met koffie met gebak en uitleg over de verschillende aardstralen, electrosmog en de Boviswaarde voor vitaliteitsmetingen.
- Leren meten van leylijnen, Hartmanlijnen en wateraders met de wichelroede.
- Wandeling met uitleg over krachtplekken, natuurwezens en wichelroede metingen doen onderweg.
- Afsluiting met een biologisch sapje in de Ommuurde Tuin (www.ommuurdetuin.nl) aan de Kortenburg op Landgoed Oranje Nassau's Oord.

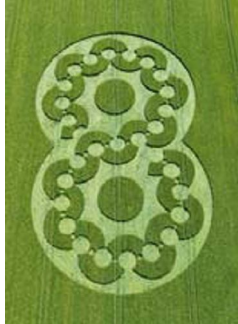
De wandelingen worden gehouden op zaterdagen van 14 tot 17 uur voor € 25,- Meld je aan via welkom@itaka.nl of tel. 0317-421319. Bij zes deelnemers organiseren we een wandeling.

Download de flyer hier: www.itaka.nl/folders/Wichelroede%20wandeling%20alg.pdf.

Overige activiteiten bij Itaka in Wageningen

Vrijdag 18 maart: Veranderdynamiek en bedrijfsopstellingen, eendaagse training voor ondernemers door Jaap Vermue (www.bewustbedrijf.nl).

Een bedrijfsopstelling is een krachtige methode om belangrijke informatie over een bedrijf of organisatie in beeld te krijgen. De deelnemers verbinden zich met bedrijfsonderdelen en 'belevén' wat er zich in werkelijkheid afspeelt in het bedrijf. Dit geeft inzicht in de huidige stand van zaken en in gewenste veranderingen en bewegingen. Tijdens de trainingsdag worden twee of drie opstellingen uitgevoerd. Alle aanwezigen zijn actief betrokken bij de opstellingen. Op vrijdag 18 maart van 13.00 uur tot 18.00 uur. Kosten € 75,- ex BTW. Meer informatie: www.itaka.nl/folders/Bedrijfsopstelling%20Jaap%20V%20v%20v%2011.pdf.

Zaterdag 2 april: 'Graancirkels - De laatste loodjes tot 2012' door Janet Ossebaard (www.circularsite.com)

Laat je fascineren door dit wonderlijke fenomeen. Janet geeft geometrische bijzonderheden, biofysische afwijkingen, lichtverschijnselen, effecten op geest en lichaam. Maar ook vragen als: wie zijn de cirkelmakers, met wat voor bewustzijn hebben we hier te maken en waarom ontvangen we deze prachtige patronen in onze velden? Wat zijn de verborgen boodschappen en waarop bereiden ze ons voor in 2012? Locatie: Industrieweg 46 (naast Itaka) te Wageningen. Start 20 uur, entree € 15,- Zie ook: www.itaka.nl/folders/Lezing%20Graancirkels%20laatste%20loodjes%202011.pdf.

Andere interessante zaken (nieuws van buiten het netwerk)

Een rechtvaardige en milieuvriendelijke voedselvoorziening: 'Think global, act local'

De mensheid staat op een keerpunt. Het wordt steeds duidelijker dat de aarde geen limietloze bron is en we tegen de grenzen van de aanwezige natuurlijke hulpbronnen aanlopen, zoals olie, fosfaat, zoet water en vruchtbaar land. Ook stoppen steeds meer boeren zowel in het westen als in ontwikkelingslanden er mee, omdat ze steeds meer geconfronteerd wordt met te lage en onstabiele prijzen. Verder holt de biodiversiteit achteruit en worden de effecten van klimaatverandering steeds zichtbaarder. De westerse geïndustrialiseerde en steeds meer globaliserende landbouw speelt een grote rol als veroorzakers van deze problematiek. Maar de mondiale landbouw en voedselvoorziening heeft ook als eerste te maken met de gevolgen hiervan.

In deze lezingen- en debatcyclus georganiseerd door ASEED (www.aseed.net) i.s.m. Guus Geurts (www.guusgeurts.nl) wordt gezocht naar oplossingen en alternatieven, variërend van een drastisch ander landbouw- en handelsbeleid tot meer lokale zelfvoorziening in de Amsterdamse Pijp. Ook wordt besproken hoe we de samenwerking tussen een groeiende groep verontruste burgers, boeren, maatschappelijke organisaties en welwillende bedrijven kunnen verbeteren, om de benodigde verandering tot stand te brengen.

Deze serie zal worden gehouden gedurende zes vrijdagavonden. Elke avond zal bestaan uit een PowerPointpresentatie door één of meerdere sprekers, eventueel de vertoning van dvd-, film- of videomateriaal, en veel discussie met de aanwezigen. Deelname aan de gehele cyclus van 6 bijeenkomsten kost 25 Euro, anders 5 Euro per avond.

Data: **11 en 25 maart, 8 en 22 april en 6 en 20 mei**
Aanvang: 20.00 uur
Einde: ongeveer 22:30
Locatie: Plantagedoklaan 8, Amsterdam.

Kijk voor meer informatie op www.aseed.net/index.php?option=com_content&task=view&id=800&Itemid=1.

Cursus Grondbeginselen Energetisch beheer - energie waarnemen, interpreteren en verbeteren

Van februari tot en met december wordt dit jaar op verschillende locaties in Nederland weer de cursus 'Grondbeginselen Energetisch beheer' gegeven. Dit is een cursus van elf dagen gedurende het jaar waarin je leert om de energie van de natuur, je huis en werk waar te nemen, te interpreteren en te verbeteren. De cursus bestaat uit veel oefeningen en praktische toepassingen afgewisseld met theorie.

Onderwerpen die aan bod komen zijn:

- goede en slechte plekken onderscheiden
- uitstraling van planten en bomen waarnemen
- je woon/werkruimte energetisch healen
- de helende kracht van kruiden en bomen
- op afstand waarnemen en energie sturen
- tijd maken en vrije tijd hebben
- methoden om elektrosmog te harmoniseren
- je gevoeligheid leren kennen en beschermen
- de kracht van aandacht en intentie
- genezend werken in de natuur met muziek, kleuren, mandala's, symbolen en Bachbloesems
- energetische waarden, zoals Bovis en orgon pendelen
- aardstralen en wateraders met de wichelroede opsporen.

De cursus wordt gegeven door het Centrum voor ECOtherapie. De grondbeginselen voor de cursus zijn afgeleid van de ECOtherapie methode, zie www.ecotherapie.org voor meer informatie.

De cursus wordt gegeven op de volgende locaties en cursusdagen (gemiste cursusdagen mogen op een andere locatie worden ingehaald):

Landgoed Stoutenburg (Franciscaans Milieuproject) in Stoutenburg, zie www.stoutenburg.nl voor routebeschrijving: Dinsdag 15.02, 08.03, 05.04, 26.04, 10.05, 14.06, 05.07, 13.09, 11.10, 08.11 en 06.12.11

Landgoed Duinlust in Overveen (bij Bloemendaal), zie www.duinlust.com voor routebeschrijving: Woensdag 16.02, 09.03, 06.04, 27.04, 25.05, 15.06, 13.07, 14.09, 12.10, 16.11, 07.12.11

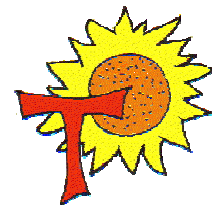
Landgoed Kraaybeekerhof in Driebergen-Rijsenburg, zie www.kraaybeekerhof.nl voor routebeschrijving: Donderdag 03.02, 03.03, 31.03, 21.04, 19.05, 09.06, 30.06, 08.09, 06.10, 03.11 en 01.12.11

De Boelaarshoeve in St Oedenrode, zie www.deboelaarshoeve.nl voor routebeschrijving: Vrijdag 18.02, 11.03, 08.4, donderdag 28.04, 13.05, 17.06, 08.07, 16.09, 14.10, 11.11 en 09.12.11

Download de complete folder voor deze cursus hier: www.ecotherapie.org/cms/index.php?/Download-document/18-Folder-Grondbeginselen-Energetisch-Beheer-2009.html.

Activiteiten Franciscaans Milieuproject Stoutenburg

Reeds twintig jaar is op het landgoed Stoutenburg het Franciscaans Milieuproject actief. Dit project heeft als doel om de relatie tussen mens en natuur te verbeteren. Achterliggende gedachte is dat deze relatie ernstig verstoord is geraakt en daardoor veel problemen oplevert, zowel voor de mens als voor de natuurlijke leefomgeving. Op het landgoed van elf hectare wil het project mensen kansen bieden hun relatie met de natuur en het milieu te herstellen.

In maart en april staan de volgende activiteiten op het programma:

Op **vrijdag 11 maart** en **zaterdag 12 maart** wordt de tweedaagse conferentie 'In Cadans' gehouden: 24 uur over het ritme van mens, aarde en hemel. De biologische klok van ons lichaam, het ritme van de aarde met dag en nacht en de wisselingen der seizoenen, de dwang van het afgesproken ritme. Hoe verhouden deze ritmes zich met elkaar, waar

wringen ze en wat zou een gelukkige combinatie zijn? Bijdrage 75 euro, inclusief overnachting, maaltijden en consumpties. Zie www.stoutenburg.nl/activiteiten.htm#ritme.

Van **14 t/m 18 maart** en van **25 t/m 29 april** kan je deelnemen aan Tuinweken op Stoutenburg. De bloemrijke, biologische moestuin van Stoutenburg is een essentiële bron van voeding en spiritualiteit. Tijdens een tuinweek kun je kennismaken met onze manier van tuinieren waarbij we in de ochtend zoveel mogelijk in stilte werken. Deze week leef je mee in dagritme van de gemeenschap. Een tuinweek begint op maandagochtend en duurt tot en met vrijdagmiddag na de lunch. Bijdrage: 95 euro. Zie www.stoutenburg.nl/activiteiten.htm#Tuinweek.

Op **zondag 27 maart** wordt een algemene informatiemiddag gehouden over het Franciscaans Milieuproject Stoutenburg. Als je wilt weten hoe wij hier wonen, wat we doen en waarom, kom dan naar de informatiemiddag. Je krijgt dan informatie over het project en een rondleiding door het huis en over het terrein. Van 14.00 uur tot omstreeks 16.00 uur. Zie www.stoutenburg.nl/activiteiten.htm#kennismaken.

Zie voor meer informatie over het Franciscaans Milieuproject de website: www.stoutenburg.nl.

De Kleine Aarde stopt en gaat door!

Het duurzaamheidscentrum De Kleine Aarde in Boxtel heeft de afgelopen 38 jaar veel bereikt. Veel van de dingen die De Kleine Aarde als 'alternatief' naar voren heeft gebracht, zijn nu algemeen bekend en worden op ruime schaal toegepast. Denk aan biologische landbouw, duurzaam bouwen, duurzaam consumeren en de Ecologische of Mondiale Voetafdruk. Zie www.dekleineaarde.nl/content/top-12-gerealiseerde-idealen voor een overzicht van de top 12 idealen die zijn gerealiseerd.

Door de enorme vlucht die duurzaamheid de afgelopen jaren heeft genomen, is de rol van De Kleine Aarde als demonstratie- en experimenteerplek ingehaald. Het vergt grote investeringen om op het Ecopark de nieuwste duurzame producten en toepassingen te blijven tonen. Voor De Kleine Aarde is het ondoenlijk om deze investeringen op te brengen. Bovendien is de meeste informatie over nieuwe duurzame toepassingen tegenwoordig op internet te vinden. Daarom heeft het bestuur van De Kleine Aarde besloten om De Kleine Aarde in haar huidige vorm op te heffen per 1 januari 2011 en door te gaan met een aantal vernieuwde initiatieven. Kijk op www.dekleineaarde.nl/content/doe-mee/ voor een overzicht en doe mee!

Boektip: Nederlandse uitgave 'Welvaart zonder groei' van prof. Tim Jackson

Onze samenleving zit vast in een dilemma. We hebben enerzijds economische groei nodig om onze sociale zekerheid veilig te stellen. Anderzijds vragen we nu al meer van onze aarde dan ze kan dragen.

Dit dilemma vormt het vertrekpunt van het veelgeprezen boek 'Prosperity without Growth' van de Britse professor Tim Jackson. Zijn zoektocht naar het verzoenen van ons verlangen naar een goed leven met de beperkingen van een eindige planeet, levert niet enkel een boeiende vraagstelling op. Jackson geeft ook aan hoe we er uit geraken. Hij schotelt ons een nieuw economisch model voor dat ecologische investeringen en een groene diensteneconomie centraal stelt.

Het Vlaamse tijdschrift / denktank Oikos (www.oikos.be), in samenwerking met uitgeverijen Jan Van Arkel & EPO, presenteerde in september jl. de Nederlandse vertaling van 'Prosperity without Growth', onder de naam 'Welvaart zonder Groei'. Het boek kan voor €14,95 besteld worden via de website www.hitte.nu, of zelfs in delen gratis gedownload worden.

Discussie over duurzaamheid van biologische landbouw op website Ekoland

De redactie van Ekoland laat dit jaar deskundigen aan het woord die een kritische mening hebben over de biologische landbouw. In Ekoland 4/2010 stond een betoog van dr.ir. Prem Bindraban, directeur van ISRIC, het World Soil Information Center. Op www.vwg.net/ekoland/podium.php is zijn betoog te vinden, met de vele interessante reacties die dit opleverde van andere toonaangevende deskundigen. Lezenswaardig.

Online petitie "Save the bees" + nieuws over neonicotinoïde bestrijdingsmiddelen

De online community AVAAZ is een online petitie gestart gericht op een ban in de EU en de VS van het gebruik van de zgn. neo-nicotinoïde pesticiden, die sterk in verband worden gebracht met massale bijensterfte. Doel van de petitie is het verkrijgen van zoveel mogelijk handtekeningen (minimaal 1.250.000), welke vervolgens zullen worden overhandigd aan beleidsmakers in de EU en de VS. De teller van de handtekeningen op de website van AVAAZ staat momenteel op 1.196.684, dus het minimale aantal handtekeningen is al bijna gehaald. Maar meer handtekeningen zijn altijd welkom!

De petitie kan hier ondertekend worden: www.avaaz.org/en/save_the_bees/?copy.

Het probleem van de massale mysterieuze bijensterfte (ook wel "verdwijnziekte" of in het engels "colony collapse disorder") wordt door recent onderzoek en ervaringen steeds meer gerelateerd aan de introductie van neo-nicotinoïde pesticiden sinds halverwege de jaren negentig. In Frankrijk, Italië, Duitsland en Slovenië zijn al maatregelen genomen om de effecten te beperken. En belangrijker: daar waar het gebruik van deze pesticiden is beperkt, laten bijenkolonies een opmerkelijk herstel zien.

Een recente 'policy briefing' van de Britse Soil Association geeft een goed overzicht van de laatste stand van zaken: www.soilassociation.org/LinkClick.aspx?fileticket=RXLEm9WXrHk%3D&tabid=439

De positieve gevolgen van een neonicotinoïde ban in Italië worden beschreven in dit artikel: www.treehugger.com/files/2010/05/nicotine-bees-population-restored-with-neonicotinoids-ban.php

Op 19 februari was docent 'Nieuwe Risico's' Jeroen van der Sluijs van de Universiteit van Utrecht te gast bij het radioprogramma Casa Luna. Hij legde op heldere wijze de problematiek van de neonicotinoïde bestrijdingsmiddelen uit. Zie <http://casaluna.ncrv.nl/pagina/jeroen-van-der-sluijs> voor fragmenten en de gehele uitzending. Een geschreven samenvatting is te lezen op www.imkerplatform.nl/component/content/article/64-bijen/371-hoe-staat-het-met-de-bijen. Jeroen van der Sluijs is ook de drijvende kracht achter de website www.bijensterfte.nl.

Op 18 februari jl. werd in de Tweede kamer gestemd over een wijziging in de Wet Gewasbeschermingsmiddelen. In plaats van een strikter toezicht op de effecten van bestrijdingsmiddelen, beoogde de wetswijziging het juist eenvoudiger te maken om bestrijdingsmiddelen toe te laten. In een eerder ronde tafelgesprek in november 2010 met de Kamercommissie over deze wetswijziging vroeg van der Sluijs speciale aandacht voor de neonicotinoïde bestrijdingsmiddelen, die volgens de huidige toelatingstests veilig zouden zijn voor bijen, maar dat in werkelijkheid niet zijn. Zie www.bijensterfte.nl/sites/default/files/Bijdrage_JvdS_ronde_tafel_3_Nov_Duurzame%20gewasbescherming.pdf voor zijn bijdrage. Zijn betoog (en dat van andere wetenschappers) heeft gelukkig effect gehad, tijdens de stemming in de Tweede kamer werd een motie aangenomen om 'de reeds toegelaten bestrijdingsmiddelen die behoren tot de klasse neonicotinoïden opnieuw te toetsen op de effecten op de gezondheid van bijen, en hierbij ook expliciet eventuele sublethale effecten mee te nemen' (zie www.bijensterfte.nl/nl/node/446).

Informatiebijeenkomsten over ecodorpen door Stichting PRO

Stichting PRO houdt in maart en april op diverse locaties in het land informatiebijeenkomsten over ecodorpen, ook wel werelddorpen, vrededorpen of helingsbiotopen genoemd.

Ecodorpen zijn gericht op gemeenschap, spiritualiteit en duurzaamheid. De minimale omvang van een ecodorp is plm. 10 ha. waar ongeveer 150 volwassenen en kinderen wonen in plm. 100 huizen met kleine bedrijven en een tuinderij. Voor de dorpen is een driejarig traject van gemeenschapsvorming voorzien. Na de informatiemiddagen kan men zich hiervoor opgeven.

Ecodorpen hebben antwoorden op de crises waarin we ons nu bevinden. In drie PROclamaties (zie www.pro-werelddorp.nl/visie/) zijn die samenvattend weergegeven. Centraal hierin is, naast de bouw van ecodorpen, een nieuwe toekomst van de drie maatschappelijke domeinen publiek, politiek en privaat. Of anders gezegd een nieuwe bestuurs- en

gespreksvorm resp. triocratie en het vredegesprek. Of: een nieuwe inhoud geven aan de begrippen vrijheid, gelijkheid en broederschap. Ecodorpen zijn proef- en voorbeeldprojecten voor de nieuwe samenleving na de crises.

Een dorp dat nu al in de ontwerpfase zit is het Hunzedorp in de gemeente Borger-Odoorn, in de Hunzevallei, tussen Valthermond en Drouwenerven. Stichting PRO wil hier beginnen met de bouw van een earthship, de aanleg van een camping voor proefwonen en de bouw van vijftien woningen. Een earthship is een zelfvoorzienend gebouw, gemaakt van oude autobanden, aarde, leem en afvalmateriaal. Het water wordt gezuiverd door planten. Wind en zon zorgen voor energie en verwarming. Een earthship is het meest duurzame gebouw ter wereld. Ecodorpen zijn ook de meest duurzame dorpen ter wereld. Ze dienen o.a. als voorbeeld voor Transition Towns, waarvan er in enkele jaren al honderden initiatieven zijn ontstaan. Een ecodorp is a.h.w. een volledig getransitioneerd dorp. Wat betreft ecodorpen gaat het om duizenden over de hele wereld. Helaas nog niet in Nederland.

Overzicht van de bijeenkomsten:

Zaterdag 5 maart – Informatiemiddag over Ecodorp Zuidland (bij Venlo)

Van 13.30 – 16.30 uur bij Emmaus Feniks, Ulingsheide 3 in Tegelen. Meer informatie over deze middag is te vinden op: www.pro-werelddorp.nl/nieuws/informatiemiddag-ecodorp-zuidland-bij-venlo/.

Donderdag 17 maart – Informatieavond Ecodorpen in Oostland (Gelderland) en WestlandRandstad (Zuid-Holland)

Van 19.00 – 22.00 uur in De Driehoek, Woestijgerweg 3, Amersfoort. Meer informatie over deze avond is te vinden op: www.pro-werelddorp.nl/nieuws/informatieavond-ecodorpen-in-de-landsdelen-oostland-westlandrandstad/.

Zaterdag 16 april – Informatiemiddag Ecodorp Tamera (Portugal)

Tamera in Portugal is een reeds bestaand ecodorp, werelddorp, vrededorp en helingsbiotoop. Stichting PRO maakt veel gebruik van de kennis en ervaring van Tamera. PRO biedt u een Informatiemiddag aan van permacultuuriste Malika Cieremans. Deze Informatiemiddag is ook een goede gelegenheid geïnformeerd te worden over deelname aan de Initiatiefgroepen Hunzedorp, Polderdorp, Wolddorp en Hondsruggemeenschap en nog op te richten groepen. Van 14.00 – 16.30 uur in Brennells Buiten, Leemringweg 19, Kraggenburg. Meer informatie over deze middag is te vinden op: www.pro-werelddorp.nl/nieuws/informatiemiddag-ecodorp-tamera/.

Kijk voor meer informatie op onze website www.pro-werelddorp.nl.

Nieuws van Anastasiadorp.nl

Het hierboven genoemde Ecodorp in Borger-Odoorn is in sterke mate gebaseerd op de Anastasia filosofie rond landbouw, werken en leven. Op www.anastasiadorp.nl valt alles over de Anastasia filosofie te lezen.

Op 17 november 2010 vond in het gemeentehuis te Exloo een werkatelier plaats om de mogelijkheden te verkennen voor de vestiging van het Anastasia - Ecodorp in Borger-Odoorn. Naast een ruime vertegenwoordiging van Anastasiadorp waren er een viertal ambtenaren van de gemeente, waaronder de wethouder, er was vertegenwoordiging van de Provincie, de Grontmij, van de Dienst Landelijk gebied, van het Drents Landschap en medewerkers van het organiserende Atelier Mooi Drenthe, die ook een stedenbouwkundige hadden uitgenodigd. Lees meer over deze bijeenkomst (en het vervolg) op: www.anastasiadorp.nl/index.php?option=com_content&view=article&id=377.

Webtip: Platform Zelfbeschikking inzake Voeding & Gezondheid

Op de website van het Platform Zelfbeschikking inzake Voeding & Gezondheid (www.eigentijdsnetwerk.nl/platform) van het Eigentijds Netwerk (www.eigentijdsnetwerk.nl) zijn diverse interessante artikelen te vinden over voeding en gezondheid. Ook is er een actuele agenda waarop activiteiten (lezingen en congressen) staan aangekondigd. Kijk op <http://eigentijds magazine.nl/artikelen/platform> voor o.a. een interessant artikel over de geschiedenis van de bekende spirituele gemeenschap Findhorn in Schotland ('Natuurgeesten begeleiden succestuiniers'), een interview met de Indiase milieu-activiste Vandana Shiva over de macht van grote bio-technologie bedrijven als Monsanto ('Pesticiden zijn modern wapentuig') en een interview met Didi van Dijk van ASEED over VersVoko's.

Videocompilaties debatreeks 'De prijs van ons voedsel'

Van september t/m december 2010 vond in het debatcentrum De Rode Hoed in Amsterdam de debatreeks 'De prijs van ons voedsel' plaats. De reeks was een vervolg op de succesvolle debatreeks 'De toekomst van de landbouw en ons voedsel' gehouden in 2009. Compilaties van alle debatten zijn nu nog online te bekijken via deze link:

www.vimeo.com/15353829 (link naar het eerste debat, op dezelfde pagina zijn vervolgens ook de andere debatten te vinden). Om te zien welke onderwerpen tijdens welk debat aan de orde kwamen, en welke sprekers er precies kwamen, kan het programma van de debatreeks nog gedownload worden: www.rodehoed.nl/downloads/landbouwvoedsel.pdf.

Almanak 'Smakelijk Duurzaam' en magazine 'Smakelijk duurzame stad'

Eind 2010 is een almanak verschenen waarin kleinschalige lokale 'voedselinitiatieven' gebundeld zijn. De bundel bevat een zeer uiteenlopende verzameling duurzame initiatieven: boeren, bakkers, slaggers, verkoopcombinaties, voorlichters, schoolprojecten, etc. Ze zijn allemaal lid van het netwerk 'Smakelijk Duurzaam'. De almanak is gratis te downloaden via: www.smakelijkduurzamestad.nl/uploads/images/2010-oktober-ELI-AlmanakSmakelijkDuurzaam.pdf. Er wordt momenteel alweer aan een aanvulling gewerkt.

'Smakelijk Duurzaam' is een initiatief van het ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie (EL&I). De betrokkenheid van het ministerie houdt in dat EL&I bevordert dat de vele kleinschalige voedselinitiatieven elkaar beter kunnen vinden. Zo kunnen ze gezamenlijk optimaal hun rol spelen in de verduurzaming van de voedselproductie en consumptie. Juist omdat de kleinschalige initiatieven zo dicht bij de consument staan, vindt het ministerie het belangrijk dat Smakelijk Duurzaam een actief netwerk wordt. Smakelijk Duurzaam heeft een eigen website op www.smakelijkduurzaam.nl.

Speciaal gericht op beleidsambtenaren van gemeentes is in januari 2011 ook een inspirerend (eenmalig) magazine verschenen onder de naam "Smakelijk duurzame stad". De digitale versie is te downloaden via deze link: www.smakelijkduurzamestad.nl/uploads/images/2010-oktober-ELI-AlmanakSmakelijkDuurzaam.pdf. Het magazine bespreekt voorbeelden van stadslandbouw, voedselparken, moestuinen en streekproducten, en het belang van een gemeentelijke voedselstrategie en voorlichting op scholen. Niet alleen interessant voor wethouders en ambtenaren!

Verslag symposium "Zaad is ons cultureel erfgoed"

In november 2010 werd in Zeist door Stichting Zaadgoed en Biologica het symposium "Zaad is ons cultureel erfgoed" gehouden.

Zaden zijn de basis van onze voedselvoorziening en daarmee van onze maatschappij. Ooit was zaadveredeling een bezigheid van alle boeren. Tegenwoordig is het zaad in handen van een klein aantal multinationale ondernemingen. Internationale voorvechtster van boerenrechten Vandana Shiva gaf hierover een gepassioneerde lezing met een globaal perspectief. Hoogleraar Edith Lammerts van Bueren en veredelaar Bart Vosselman legden uit wat biologische veredeling onderscheidt van gangbare veredeling en wat het belang ervan is voor de biologische sector. Daarna volgde een debat over biologische veredeling in Nederland tussen diverse prominenten, waaronder Aad van Elsen, directeur van Plantum NL, de koepelorganisatie van de zaadbedrijven.

Een gedetailleerd verslag van de presentaties en discussies op dit symposium is te vinden op: www.zaadgoed.nl/Symposium_Verslag_Zaadgoed.pdf.

Webtip: foodprintcooking.nl

Een leuk recent initiatief is de website www.foodprintcooking.nl. Op deze website kunt u meer dan honderd recepten vinden die een lage milieubelasting hebben. De milieubelasting staat per recept aangegeven, gebaseerd op o.a. de gebruikte producten en de kookmethode. Ook staan er vele tips en uitleg op de website om milieuvriendelijk te kopen en te koken.

Boerengroep zoekt werk op de boerderij

Stichting De Boerengroep uit Wageningen strijdt al meer dan 30 jaar voor boerenlandbouw. Onder boerenlandbouw verstaan wij landbouw die in handen is van boeren zelf. Woorden die hierbij horen zijn onder andere zelfbeschikkingsrecht en (voedsel)soevereiniteit. In het begin van de boerengroep werd er veel actie gevoerd en onderzoek gedaan met en voor boeren. Tegenwoordig richten we ons meer op de studenten en mensen verbonden aan de Wageningen Universiteit en Researchcentrum (WUR). We proberen studenten en andere mensen in onze omgeving te informeren over (de misstanden in) de landbouw en bij hen een kritische houding te stimuleren. Dit doen we onder meer door het doen van onderzoek, het uitbrengen van nieuwsbrieven en het organiseren van lezingen, discussies, excursies.

Eén van de doelen van de Boerengroep is het dichter bij elkaar brengen van studenten en boeren. De beste manier om te begrijpen hoe boeren denken en voor welke uitdagingen zij staan is meewerken op een boerenbedrijf. De boerengroep stelt momenteel een lijst samen van boerenbedrijven en overige interessante plekken waar studenten hun hulp (fysiek werk) kunnen aanbieden in ruil voor het opdoen van kennis en ervaringen. Bent u geïnteresseerd om mee te doen aan zo'n uitwisseling, of om te helpen bij het samenstellen van de lijst? Kent u boeren die geïnteresseerd zouden kunnen zijn om deel te nemen? Neem dan graag contact met ons op via st.boerengroep@wur.nl.

Zie ook onze website www.boerengroep.nl.

Howard-Yana Shapiro, de man van Mars

Op 30 november werd in Amsterdam een zogenaamd TEDx event gehouden, een lokaal, onafhankelijk georganiseerd TED event (zie www.ted.com voor meer informatie over TED bijeenkomsten). Eén van de sprekers in Amsterdam was Howard-Yana Shapiro, de man die in 1980 in de VS de biologische zaadleverancier Seeds of Change startte. Toen Seeds of Change in 1997 wilde uitbreiden naar de productie van biologische voedingsmiddelen, lieten ze zich overnemen door het familiebedrijf Mars, de bekende producent van chocoladerepen. Deze verrassende ontwikkeling is ze toen op veel kritiek komen te staan vanuit de alternatieve voeding en landbouw beweging. Nu, meer dan tien jaar later, lijkt Shapiro toch enigszins het moreel gelijk aan zijn zijde te krijgen. De overname van Mars van Seeds of Change was destijds gericht op het binnen het bedrijf krijgen van kennis en kunde over het produceren en op de markt brengen van duurzame voedingsproducten. In de tien jaar die Shapiro binnen het gesloten familiebedrijf Mars heeft doorgebracht, is hij erin geslaagd de duurzame productie van grondstoffen, met name van cacao, een fundamenteel doel van het bedrijf te laten worden. Dit met als resultaat dat uiterlijk in 2020 alle chocoladeproducten van Mars geproduceerd moeten zijn met duurzaam geteelde cacao. Dit vertegenwoordigt een handelswaarde van circa 1 miljard euro per jaar aan duurzame cacao. Volgens Shapiro staat Mars niet alleen in dit soort ontwikkelingen; veel meer grote voedingsproducenten zijn achter de schermen (en soms ook ervoor) bezig met het verduurzamen van hun aanvoer van grondstoffen.

De TEDx presentatie van Shapiro is helaas niet online te bekijken, wel is op www.nuzakelijk.nl/tedx-2010/2391045/geen-toekomst-zonder-duurzame-landbouw.html een interview te bekijken dat naderhand met Shapiro werd gehouden.

Bezwaar Gentechvrije Burgers tegen vaccinatie proef met genetisch gemodificeerde bacterie

In september 2010 heeft de organisatie Gentechvrije Burgers (www.gentechvrij.nl) bezwaar aangetekend bij het ministerie van VROM tegen een vergunningverlening voor een proef waarbij jonge veulens worden gevaccineerd met een genetisch gemodificeerde bacterie. De zienswijze en het bezwaarschrift zijn te lezen op www.gentechvrij.nl/veulenlang.html. In oktober besloot het ministerie uiteindelijk toch toestemming te verlenen voor de proef, middels deze beschikking: www.gentechvrij.nl/plaatjesgen/veulenBeschikking.pdf. Momenteel is een beroep tegen deze beschikking in behandeling bij de Raad van State. Ter ondersteuning van het bezwaar is een online petitie gestart, die getekend kan worden op <http://gentechvrij.petities.nl/>.

In de proef worden jonge veulens gevaccineerd met een bacterie die door het selectief verwijderen van genetisch materiaal inactief is gemaakt. De tot dusver gangbare wijze van het inactiveren van bacteriën voor vaccins is door te kweken tot er spontane mutaties ontstaan die niet meer (of verminderd) pathogeen zijn. Een belangrijk bezwaar tegen het vaccin is dat de genetisch gemodificeerde bacterie in de mest wordt uitgescheiden. Als er geen voorzieningen worden getroffen om de mest apart te verwerken, zal de bacterie via de mest in het milieu terechtkomen, waar hij zich kan vermenigvuldigen. Het gaat hier namelijk om een rhodococcus bacterie die normaal in de bodem voorkomt en waar een pathogene variant van is voor paarden en varkens. De vraag is nu in hoeverre de gemodificeerde bacterie mogelijk doormuteert, hoe de interactie is met andere bacteriën etc. Volgens het bedrijf dat de proef wil uitvoeren is de kans op voortplanting van de inactieve bacterie zeer klein, terwijl de indieners van het bezwaarschrift liever het zekere voor het onzekere nemen en principieel tegen zijn.

Documentaires Wereldvoedseldag 2010 gemist?

In het kader van Wereldvoedseldag (16 oktober) verschenen eind vorig jaar vele interessante documentaires over voedselverspilling en de toekomst van ons voedsel op de Nederlandse televisie. Zie voor een compleet overzicht deze pagina op Holland Doc: www.hollanddoc.nl/live/de-wereldvoedselweek.html. Veel van de genoemde documentaires en uitzendingen zijn nog steeds te vinden op het internet, en zijn het waard om te bekijken, als je ze nog niet hebt gezien. Hier de beste links naar de meest interessante uitzendingen:

- De film Taste the Waste (2010): www.tastethewaste.nl (doorklikken naar 'bekijk de documentaire')
 - De Tegenlicht uitzending 'De toekomst van ons voedsel: landbouw of laboratorium?' (2008) met o.a. Michael Pollan: <http://tegenlicht.vpro.nl/afleveringen/2007-2008/de-wereld-van-morgen/de-toekomst-van-ons-voedsel-landbouw-of-laboratorium.html>
 - De Oostenrijkse documentaire 'We feed the world' (2005): <http://topdocumentaryfilms.com/we-feed-the-world/>
 - De Noorderlicht aflevering 'Gouden Rijst, Genetisch Goud' (2001): www.allesgemist.nl/video/Gouden+Rijst%2C+Genetisch+Goud/116590
 - De Labyrint aflevering 'Vlees van de toekomst' (2010): <http://weblogs.vpro.nl/labyrint/2010/05/05/vlees-van-de-toekomst/>
-

Friese biologische boeren over de toekomst van de landbouw

Vorig jaar besteedde Omroep Fryslân in de serie 'Boer zonder grenzen' van Fryslân DOK aandacht aan de toekomst van de melkveehouderij in Nederland. In elk deel was te zien hoe verschillende typen boeren het hoofd boven water houden. In deel 4: Emigratie op je eigen plek werd aandacht besteed aan de biologische landbouw. De rapportage geeft een portret van Sjoerd de Hoop, een Friese bio-pionier die nauw samenwerkt met verscheidene andere biologische boeren in zijn omgeving. Er wordt mest, gras en land geruild en aan elkaar geleverd. Volgens De Hoop is kleinschalige, lokale samenwerking van biologische boeren hét antwoord op de trend naar gangbaar, groter en groter. De documentaire is nog te bekijken via deze pagina: www.allesgemist.nl/video/Frysl%2C+DOK%3A+Boer+zonder+grenzen+4/161267.

Wervel

Een actieve en interessante organisatie in Vlaanderen die veel gedachtegoed gemeen heeft met het NVLV is Wervel (Werkgroep voor een Rechtvaardige en Verantwoorde Landbouw). Wervel streeft naar een landbouw die economische, ecologische en sociaal-culturele meerwaarden creëert op lokaal vlak, in solidariteit met de rest van de wereld. Wervel houdt zich ondermeer actief bezig met (Europees) landbouwbeleid, biotechnologie, biobrandstoffen, agroforestry, internationale handel en landbouw en cultuur. Zie voor meer informatie hun website www.wervel.be. Wervel publiceert ook 4x per jaar een gratis digitale Wervelkrant: via www.wervel.be/wervelkrant-publicaties-72 zijn alle reeds verschenen edities te bekijken en kunt u zich eenvoudig aanmelden voor een gratis e-mail abonnement.

Vertoningen documentairefilm over Bruno Gröning

In de maanden februari, maart en april vertoont de Bruno Gröning Vriendenkring op diverse locaties in Nederland de documentaire film "Het fenomeen Bruno Gröning - op het spoor van de wondergenezer". Op www.bruno-groening-film.org kunt u de data en locaties bekijken. De toegang is gratis, wel wordt een vrijwillige bijdrage op prijs gesteld.

De leer van Bruno Gröning gaat uit van de invloeden van geestelijke krachten op de mens. De invloed van deze krachten is groter dan door de meeste mensen wordt aangenomen. Sinds eind 1988 konden door de Medisch-Wetenschappelijke Vakgroep (MWF) van de Bruno Groening-Vriendenkring duizenden gevallen van hulp en genezing schriftelijk worden vastgelegd. Naast hulp en genezing is ook een positieve uitwerking op de levensinstelling en de manier van leven te zien. Dit wordt door veel mensen bevestigd, die hiervan verslag doen en een positievere levensinstelling hebben gekregen.

Kijk voor meer informatie over de leer van Bruno Gröning op www.bruno-groening.org.

Agenda

3 maart	De kunst van een goed teeltplan + sterren kijken met Michiel Rietveld bij Café Gaudi in Bussum
5 maart	Workshop "ecologische moestuin" bij Ware Natuur in Tweekelo, Enschede
5 maart	Informatiemiddag Stichting PRO over Ecodorp "Zuidland" in Tegelen
11 maart	1 ^e avond lezingen- en debatcyclus "Think global, act local" in Amsterdam
11 + 12 maart	Tweedaagse conferentie "In Cadans" bij Franciscaans Milieuproject in Stoutenburg
14 maart	Informatieavond over de cursus Biologisch-Dynamisch tuinieren bij Gezonde gronden in Den Haag
14 t/m 18 maart	Tuinweek bij het Franciscaans Milieuproject in Stoutenburg
17 maart	Workshop "de omgekeerde economie" bij Gezonde gronden in Den Haag
17 maart	Sterren avond 2: Zaaikalender + sterren kijken met Michiel Rietveld bij Café Gaudi in Bussum
17 maart	Informatieavond Stichting PRO over Ecodorpen in "Oostland" en "WestlandRandstad" in Amersfoort
18 maart	Training "Veranderdynamiek en bedrijfsopstellingen" door Jaap Vermue bij Itaka in Wageningen
19 maart	Start basiscursus "Permacultuur in de moestuin" bij Gezonde gronden in Den Haag
26 + 27 maart	Workshop "Permacultuur in de stad" bij Gezonde gronden in Den Haag
27 maart	Algemene informatiemiddag bij het Franciscaans Milieuproject in Stoutenburg
2 april	Presentatie "Graancirkels – De laatste loodjes tot 2012" door Janet Ossebaard bij Itaka in Wageningen
12 april	NVLV themadag "De bodem, uw ecologisch kapitaal" in Swifterband (+ ALV)
14 april	Presentatie over Voeding in deze tijd door Hans Claessens bij Café Gaudi in Bussum
16 april	Informatiemiddag Stichting PRO over Ecodorp Tamera (Portugal) in Kraggenburg

Het Netwerk Vitale Landbouw en Voeding (NVLV) is een landelijke beweging voor vernieuwende werkwijzen in bodembeheer, land- en tuinbouw en boer-burger verbanden. Het netwerk bestaat uit organisaties, burgers en ondernemers, die ieder vernieuwend bezig zijn en gezamenlijk in themagroepen en deelnetwerken kennis en ervaring uitwisselen en ontwikkelen.

Onze droom is dat de boeren en tuinders weer met plezier, met vertrouwen in eigen wijsheid en in verbinding met de natuur, gezonde voeding produceren en zorgen voor volledige vitale voeding, gezonde dieren en een duurzaam gebruik en beheer van ons landschap. En dat burgers bewust zijn van wat ze eten, waar het vandaan komt en hoe hun voeding bijdraagt aan hun gezondheid.

Het Netwerk Vitale Landbouw en Voeding is in april 2008 voortgekomen uit de activiteiten van de Stichting Aquarius Alliance, opgericht in mei 2005. Zie voor meer informatie onze website www.netwerkvlv.nl.

Deze nieuwsbrief ontvangen? Meedoen? Wil jij ook deze nieuwsbrief ontvangen en deze bemoedigende beweging ondersteunen? Wordt dan gewoon lid (vriend) van het NVLV of meld je aan als beroepslid (partner). Kijk op www.netwerkvlv.nl bij 'lidmaatschap' onder 'vereniging', of volg deze directe link: www.netwerkvlv.nl/index.asp?menu=010301.

